

ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เขต 4

Levels of Participation in Management of Teachers of Secondary
Schools under Pathumthani Secondary Educational Service Area Office 4

วัสสิกา รุมาคม¹ คงศักดิ์ สังฆมานนท์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 2) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา อายุการทำงาน ระดับรายได้ต่อเดือน และสถานภาพการสมรส กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 จำนวน 235 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test independent sample และค่า F-test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62$) 2) ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารไม่แตกต่างกัน ($t = 1.574$, Sig = 0.117) 3) ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน ($F = 4.480$, Sig = 0.004) 4) ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน ($t = -2.485$, Sig = 0.014) 5) ครูผู้สอนที่มีอายุการทำงานต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารไม่แตกต่างกัน ($F = 2.123$, Sig = 0.079) 6) ครูผู้สอนที่มีระดับรายได้ต่อเดือนต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน ($F = 4.155$, Sig = 0.007) 7) ครูผู้สอนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารไม่แตกต่างกัน ($F = 1.210$, Sig = 0.307)

คำสำคัญ: ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหาร, ครู, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เขต 4, การมีส่วนร่วม, การบริหาร

¹ อาจารย์ประจำ คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

² (ผศ.ดร.) อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Abstract

The purposes of this study were 1) to study levels of participation in management of teachers under Pathumthani secondary educational service area office 4. 2) to compare the relationship between personal factors and levels of participation in management of teachers under Pathumthani secondary educational service area office 4 classified by sexes, ages, education backgrounds, working period, monthly income and marital status. The sample consisted 235 teachers under Pathumthani secondary educational service area office 4. The tool used in this research was the questionnaire. Statistical analysis used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test independent sample, F-test (One-way ANOVA)

The results have shown that 1) Levels of participation in management of these teachers was at a high level ($\bar{X}=3.62$). 2) Different sexes of these teachers had no differences in levels of participation in management ($t = 1.574$, $Sig = 0.117$). 3) Different ages of these teachers had differences in levels of participation in management ($F = 4.480$, $Sig = 0.004$). 4) Different education backgrounds of these teachers had differences in levels of participation in management ($t = -2.485$, $Sig = 0.014$). 5) Different working period of these teachers had no differences in levels of participation in management ($F = 2.123$, $Sig = 0.079$). 6) Different monthly income of these teachers had differences in levels of participation in management ($F = 4.155$, $Sig = 0.007$). 7) Different marital status of these teachers had no differences in levels of participation in management ($F = 1.210$, $Sig = 0.307$).

Keywords: levels of participation in management, teachers, Pathumthani secondary educational service area office 4, participation, management

บทนำ

การมีส่วนร่วมในงานเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้บุคคลปฏิบัติงานเต็มความรู้ความสามารถ และเต็มศักยภาพ ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรนั้นสามารถบริหารงานต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ประสบความสำเร็จในการบริหาร ซึ่ง พจนารถ วาดกลิ่น (2556) กล่าวว่า ระบบการบริหาร ในปัจจุบันจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ผู้ร่วมงานมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็น แต่การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน เมื่อมีการกระจายอำนาจมายังสถานศึกษา อำนาจในการตัดสินใจของสถานศึกษาจึงขึ้นอยู่กับผู้บริหาร

สถานศึกษาเป็นส่วนใหญ่ งานในสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเพียงใดขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหลัก (ภาวิณี ขุนศรี, 2557) ซึ่ง ธร สุนทรายุทธ (ม.ป.ป. อ้างใน พจนารถ วาดกลืน, 2556) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารจะทำงานคนเดียวไม่ได้ จะต้องทำงานเป็นกลุ่ม ดังนั้น การวินิจฉัยสั่งการควรให้บุคคลได้รับรู้และเข้าใจด้วย หากคนได้มีโอกาสร่วมในการตัดสินใจ บางอย่างแล้วจะทำให้คนตระหนักถึงความสำคัญของตนเองว่าตนเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ เป็นการลดความไม่พึงพอใจของคนได้ด้วย ซึ่งการให้บุคคลได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การปฏิบัติงาน การประเมินผลงาน ล้วนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับองค์การ ถ้าหากการปฏิบัติงานนั้นมีความไม่เข้าใจกันหรือเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ และไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การแล้ว การบริหารงานขององค์การก็จะ บรรลุผลสำเร็จได้โดยยาก (ธร สุนทรายุทธ, 2551 อ้างใน วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์, 2557) โดยในส่วนของ สถานศึกษานั้น วราภรณ์ เอี้ยวสกุล (ม.ป.ป.: ออนไลน์) กล่าวว่า ครู อาจารย์เป็นผู้กำหนดและ ตัดสินใจด้านประสิทธิผลของการศึกษา จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญ ในการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนซึ่งมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จใน การบริหาร เนื่องจากครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนให้พร้อมสำหรับการทำงานและการศึกษาต่อในระดับที่ สูงขึ้นและเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติ ซึ่งผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายสำหรับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานียังสามารถนำ ผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา อายุการทำงาน ระดับรายได้ต่อเดือน สถานภาพการสมรส

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิงมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนที่มีอายุต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน
4. ครูผู้สอนที่มีอายุการทำงานต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน

5. ครูผู้สอนที่มีระดับรายได้ต่อเดือนต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน
6. ครูผู้สอนที่มีสถานภาพการสมรส ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 ที่ตั้งสมมติฐานว่าจะส่งผลกระทบต่อระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารและประสิทธิผลของครูผู้สอน ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อายุการทำงาน ระดับรายได้ต่อเดือนและสถานภาพการสมรส

1.2 ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารตามแนวคิดของ Cohen&Uphoff (1977) ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation) 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Participation in Benefits) 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Participation in Evaluation)

2. ศึกษาประชากรและกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยคือครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 จำนวน 716 คน โดยผู้วิจัยสุ่มโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานีอำเภอละ 1 แห่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง รวม 7 แห่ง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1. โรงเรียนปทุมวิไล อำเภอเมือง 2. โรงเรียนจุฬารัตน์ราชวิทยาลัย อำเภอลาดหลุมแก้ว 3. โรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา อำเภอลำลูกกา 4. โรงเรียนชัยสิทธิ์वास พัฒน์ สายบำรุง อำเภอสามโคก 5. โรงเรียนธัญรัตน์ อำเภอธัญบุรี 6. โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวง อำเภอกองหลวง 7. โรงเรียนหนองเสือวิทยาคม อำเภอหนองเสือ และคำนวณหาจำนวนครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 ที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลจากสูตรของ Taro Yamane (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐศิลป์, 2546) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอนจำนวน 257 คน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้เทียบสัดส่วนขนาดของตัวอย่างจำนวน 257 คนกับจำนวนประชากรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 เพื่อกำหนดจำนวนครูผู้ตอบแบบสอบถามของโรงเรียนแต่ละแห่ง หลังจากนั้นจึงเก็บข้อมูลและนำแบบสอบถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 235 ชุดคิดเป็นร้อยละ 91.44 ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป โดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนโดยที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบข้อความครบถ้วนสมบูรณ์

ลำดับ ที่	โรงเรียน	ประชากร (คน)	ขนาดของ ตัวอย่าง (คน)	จำนวน แบบสอบถาม ที่สมบูรณ์ (ฉบับ)	ร้อยละ
1	โรงเรียนปทุมวิไล	160	57	46	80.70
2	โรงเรียนจุฬาภรณ์ราชวิทยาลัย	60	22	11	50
3	โรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา	53	19	19	100
4	โรงเรียนชัยสิทธิवास พัฒน สายบำรุง	25	9	9	100
5	โรงเรียนธัญรัตน์	145	52	52	100
6	โรงเรียนธรรมศาสตร์คลอง หลวง อำเภอกองหลวง	180	65	65	100
7	โรงเรียนหนองเสือวิทยาคม	93	33	33	100
รวม		716	257	235	91.44

3. สร้างแบบสอบถาม ที่ประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีเขต 4 โดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

4. ตรวจสอบความตรง (validity) แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยหาค่าความตรงของแบบสอบถาม จากความสอดคล้องของข้อความกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC: Index of Item Objective Congruence) จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งค่า IOC ของแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้มีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00

5. ตรวจสอบความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับ ครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 30 คน แล้วหาความเชื่อมั่นโดยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์ alpha จากผลการทดสอบและการวิเคราะห์ แบบสอบถามมีค่าสัมประสิทธิ์ alpha= 0.94

6. เก็บข้อมูลและนำแบบสอบถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบครบถ้วนสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

ความถี่ (Frequency) ใช้สำหรับอธิบายข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4

ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับอธิบายข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4

ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สำหรับอธิบายข้อมูลการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้สำหรับอธิบายข้อมูลการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4

ผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$)

2. ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สรุปได้ดังนี้

2.1 ครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 เพศชายและเพศหญิงมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารไม่แตกต่างกัน ($t = 1.574$, Sig = 0.117) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 ที่มีอายุต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน ($F = 4.480$, Sig = 0.004) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 ที่มีอายุต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($F = 4.950$, Sig = 0.002) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($F = 2.911$, Sig = 0.035) และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($F = 4.431$, Sig = 0.005)

2.3 ครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 วุฒิการศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโทมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน ($t = -2.485$, $Sig = 0.014$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 ครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 ที่มีอายุการทำงานต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารไม่แตกต่างกัน ($F = 2.123$, $Sig = 0.079$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.5 ครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 ที่มีระดับรายได้ต่อเดือนต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน ($F = 4.155$, $Sig = 0.007$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 ที่มีระดับรายได้ต่อเดือนต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($F = 4.071$, $Sig = 0.008$) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($F = 3.337$, $Sig = 0.020$) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($F = 2.713$, $Sig = 0.046$) และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($F = 3.913$, $Sig = 0.009$)

2.6 ครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารไม่แตกต่างกัน ($F = 1.210$, $Sig = 0.307$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดถึงต่ำสุดคือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับผลการวิจัยในงานของ สละ กิ่งโพธิ์ (2548) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา พบว่าครูมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการในขั้นตอนการร่วมดำเนินการมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า ในขั้นตอนการร่วมดำเนินการคือการสนับสนุนทรัพยากรการบริหารและการให้ความร่วมมือเป็นขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับครู และครูสามารถปฏิบัติได้มากกว่าขั้นตอนอื่นๆ

อันดับรองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนย่อมต้องมีหน้าที่ในการประเมินผลในงานด้านการเรียนการสอนซึ่งเป็นงานหลักของโรงเรียน ทำให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารในขั้นตอนดังกล่าวค่อนข้างมาก

อันดับต่อมาคือการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การตัดสินใจเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผน การบริหาร ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการบริหาร ดังที่ Koontz and O'Donnell (1968) ให้ความหมายของการวางแผนว่า การวางแผนคือการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร เมื่อใด และใครเป็นผู้ดำเนินการ โดยการวางแผนเป็นช่องทางที่จะนำไปสู่วัตถุประสงค์ที่ต้องการในอนาคต ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า ในทางปฏิบัติ ผู้ที่เริ่มขั้นตอนของการบริหารควรจะเป็นหน้าที่ของผู้บริหารเป็นหลัก

อันดับที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรายได้ หรือสวัสดิการของครูต้องเป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และอาจมีครูผู้สอนเพียงบางคนที่มีความสามารถในการร่วมรับผิดชอบและแก้ปัญหาผลทางลบที่เกิดจากการดำเนินงานได้

ในส่วนของระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ที่ผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 ที่มีอายุ วุฒิการศึกษา และระดับรายได้ต่อเดือนต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยในงานของรัตน อัญญา (2552) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ ด้านงานการบริหารบุคคล และด้านงานบริหารงานทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารด้านงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า อายุของครูผู้สอนมีผลต่อพฤติกรรมและเป้าหมายในการทำงาน และในส่วนของวุฒิการศึกษานั้นผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้ความรู้ความสามารถของครูผู้สอนมีความแตกต่างกันซึ่งอาจเป็นปัจจัยที่กำหนดให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารมากน้อยแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ของครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 อยู่ในระดับน้อยกว่าการมีส่วนร่วมด้านอื่นๆ ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรศึกษาความต้องการของครูผู้สอน และเพิ่มโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอิสระด้านขนาดของโรงเรียนที่ครูผู้สอนสังกัดเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารในงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 39 ที่ให้ กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารตามขั้นตอนการบริหารเท่านั้น

บรรณานุกรม

- พจนารถ วาดกลิ่น. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้าน วิชาการโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ภาวิณี ชุนศรี. (2557). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนสังกัดเขตเทศบาลนครยะลา. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- รัตนา อยู่หนูช. (2552). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่ การศึกษาสมุทรปราการเขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- วราภรณ์ เอี้ยวสกุล. (ม.ป.ป.). การเรียนการสอนยุค TQF ตอนที่ 2: การสอนคุณธรรมจริยธรรม. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก [http://:ubu.ac.th](http://ubu.ac.th) [2555, 6 ตุลาคม]
- วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์. (2557). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏ ราชสีมา.
- สละ กิ่งโพธิ์. (2548). การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษานครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐศิลป์. (2546). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: เพ็ญฟ้า พรินติ้ง จำกัด.
- Cohen&Uphoff. Rural Development Participation: Concepts and Measures for Project Design, Implementation, and Evaluation. New York: The Rural Development Community Center forInternational Studiess, Cornell University.
- Koontz, H., & O'Donnell, C. (1968). Principles of management: an analysis of managerial functions. (4th ed.). New York: Mcgraw Hill.